

Managementreview Duurzaamheid AHK 2018

<p>Stichting Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten</p> <p>Jodenbreestraat 3 1011 NG Amsterdam</p> <p>Duurzaamheidscoördinator: Mw. M. Kloosterman 020 527 7709 / 06 4326 4722 mirjam.kloosterman@ahk.nl</p>	<p>Managementreview Duurzaamheid AHK 2018</p> <p>Versie: 1 Datum: 27-03-2019 Status: Definitief</p>	<p>Plaats: Amsterdam Datum: 05.06.19</p> <p>Voor akkoord:</p> <p></p> <p>Naam: Dhr. Drs. L Verveld Functie: Voorzitter CvB</p>
--	--	---

1. Inleiding

De Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten (AHK) is zich bewust van haar maatschappelijke verantwoordelijkheid voor haar leefomgeving en de mogelijke belasting van het milieu door het gebruik van gebouwen en faciliteiten. Daarom spant de AHK zich in om deze belasting zo veel mogelijk te beperken. Ook het energiebeleid is gericht op een continue verbetering van de milieuprestatie van de AHK.

De AHK beoogt hierdoor op een verantwoorde manier invulling te geven aan mondiale en Europese afspraken, zoals deze zijn vastgelegd in de Nederlandse wet- en regelgeving. Zo zijn de Wet Milieubeheer en de Meerjarenafspraken energie-efficiency (MJA3) belangrijke toetsingscriteria voor de AHK.

De AHK zet zich onder andere in om bij het uitvoeren van haar activiteiten hinder of milieubelasting zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken, en streeft naar een hogere efficiency in het energieverbruik. De AHK treft hiertoe noodzakelijke organisatorische maatregelen en technische voorzieningen.

Daarnaast vereist de invoering en handhaving van het energiezorgsysteem (EZS) binnen de organisatie een zo groot mogelijke zorgvuldigheid voor wat betreft de omgang met energie, alsook het naleven van opgestelde procedures en werkinstructies. In het EZS wordt de organisatorische structuur en verantwoordelijkheidsverdeling bij de AHK beschreven. Hierin worden de onderwerpen: beheersing van de werkzaamheden, opleiding en bewustwording, communicatie energiebeleidsverklaring, doel en taken, documentatie, energiezorg audits, afwijkingen in energieverbruik, maatregelen en de evaluatie van het EZS in het kader van de energiezorg nader uitgewerkt. Deze management review maakt deel uit van het EZS en de duurzaamheidscoördinator rapporteert hiermee de duurzaamheidsontwikkelingen aan College van bestuur en directies. Teneinde de kwaliteit van het energiezorgsysteem te handhaven, worden er periodiek interne audits uitgevoerd naar de werking ervan, naar het naleven van wet- en regelgeving en naar de mate van energiebewust werken. Aan de hand van de hierdoor verkregen informatie toetsen het College van Bestuur en de academiedirecties jaarlijks de in de energiebeleidsverklaring genoemde doelstellingen aan de werkelijk behaalde resultaten.

Het College van Bestuur stelt zich eindverantwoordelijk voor de implementatie van het energiebeleid en reserveert daarvoor de benodigde middelen.

2. Energiebeleid

Er is in 2016 een nieuw energiebeleidsverklaring opgesteld. Het energiebeleid is in 2018 ongewijzigd gebleven. Er zijn geen wijzigingen in de EnPI's (Energieprestatie-indicatoren), doelstellingen, taakstellingen of andere elementen van het EZS. Dit is overeenkomstig de verbintenis t.a.v. het MJA-3 tot continue verbetering. Er zijn ook geen aanpassingen in de toewijzing van middelen t.o.v. vastgestelde budget in het Energie Efficiency Plan 2017-2020 doorgevoerd.

3. Audit EZS 2017-2020

Begin 2019 heeft een audit plaatsgevonden van het EZS van de AHK. Hieruit blijkt dat de AHK goed presteert en voldoet aan alle eisen die gesteld worden in de basischeck energiezorg.

4. elektronisch Milieujaarsverslag (e-MJV)

Ieder jaar dient de AHK een e-MJV aan te leveren aan RVO.nl. De AHK heeft in 2018 wederom voldaan aan de criteria zoals gesteld in het MJA-3- convenant. Het grootste deel van de besparingen kwam ook dit keer op conto van de inkoop van groene elektra die door Spaanse windmolens wordt opgewekt.

In 2018 zijn zonnepanelen op vier van de gebouwen van de AHK gerealiseerd. Dit heeft geresulteerd in een totale gerealiseerde primaire energiebesparing van 0,023TJ.

5. Zonnepanelen

In 2018 zijn op drie locaties zonnepanelen geplaatst. Naast de locatie Hortusplantsoen 2, die eind 2017 reeds uitgerust was met zonnepanelen, zijn nu ook de locaties Jodenbreestraat 3, Markenplein 1 en Oosterdokskade 151 hiervan voorzien. Er is totaal 322.896 kWh opgewekt in 2018. Dat is bijna 9% van het totale verbruik van de AHK.

6. Afval

De AHK scheidt haar afval bij de bron in rest-, elektronisch, gevaarlijk, gft-, bedrijfs-, bouw- en sloopafval, glas, papier en karton, hout, puin en grond. Naast het scheiden aan de bron zorgt afvalverwijderaar Renewi ervoor dat het restafval ook weer gescheiden wordt. Renewi beschikt hiervoor over uitgebreide installaties om afval op een zo efficiënt mogelijke manier te sorteren en bewerken. Doordat Renewi zo'n groot deel van alle afvalstoffen klaar weet te maken voor hergebruik, wordt gesproken van *grondstoffen* in plaats van *afval*. Dankzij de innovatieve processen zijn deze grondstoffen namelijk geschikt voor het fabriceren van nieuwe, hoogwaardige producten. Hierdoor leveren ze een belangrijke bijdrage aan een verantwoord grondstoffengebruik, de vermindering van CO₂-uitstoot en de omvang van de afvalberg. Door deze werkwijze heeft de AHK een besparing van haar uitstoot kunnen realiseren van 44.936 kg CO₂.

7. Vervoer

Onze medewerkers en studenten komen per fiets of met het openbaar vervoer naar de locaties in het centrum van Amsterdam. De AHK beschikt over dienstfietsen die gebruikt kunnen worden door medewerkers. De AHK heeft geen eigen parkeerplekken en dienstvoets.

8. Duurzame factuurverwerking

De AHK is in 2018 overgestapt naar een nieuw facturatiesysteem. De AHK verwerkt en verstuurt facturen uitsluitend digitaal en vraagt dit ook van leveranciers. Hierdoor is de papieren last verminderd.

9. Virtueel datacenter en invoering Office 365

Bij de inkoop van externe serverruimte is rekening gehouden met de milieuvriendelijkheid van het virtuele datacenter. Het center draait op energiezuinige servers die gevoed worden met 100% groene stroom. De AHK tracht de opslagcapaciteit te reguleren door gebruik te maken van de juiste software, en te verminderen door zo efficiënt mogelijk gebruik te maken van de opslag. Met de invoering van Office 365 wordt er gestreefd naar een omgeving waarin men papierloos kan werken. Doordat medewerkers en studenten van de AHK hun gegevens in de cloud kunnen opslaan, kan gebruik worden gemaakt van flexibele werkplekken. Hierbij kan er eenvoudiger thuis gewerkt worden, waardoor de reisbewegingen van en naar de AHK kunnen afnemen. Gezien het feit dat de datacenters van Microsoft als zeer duurzaam te boek staan, zal de overstap naar Office 365 bijdragen aan het verminderen van het gebruik van energie.

10. Post en papier

Al het papier dat gebruikt wordt, is uitsluitend papier met het FSC-keurmerk of het EU-Ecolabel. Daarnaast verzendt PostNL de post volledig CO₂-neutraal.

11. Printen en kopiëren

De AHK hanteert de volgende standaard instellingen voor printen, waarbij rekening is gehouden met duurzaamheid. De instellingen zijn standaard zwartwit en dubbelzijdig. De apparatuur voldoet

aan de laatste eisen t.a.v. energie-efficiency, heeft een Energy Star label en beschikt over milieuvriendelijke toner.

12. Duurzaam inkopen

De AHK heeft een milieuzorgsysteem, met o.a. als doelstelling aandacht voor duurzaamheidsaspecten bij inkoop van diensten en goederen. Hierbij dient de milieubelasting van de aankoop in de productie-, leverings-, gebruiks- en afvalfase zo laag mogelijk te zijn en moet rekening worden gehouden met sociale- en arbo-aspecten.

Met betrekking tot het inkoopbeleid hanteert de AHK de *Richtlijnen Duurzaam Inkopen AHK*. Naast specificaties per productgroep voert de AHK de inkoopprocedure ook duurzaam uit. In het digitale tijdperk is het mogelijk om een aanbesteding of offerteaanvraag uit te zetten via internet. Dit spaart niet alleen papierkosten uit, maar ook de kosten voor het plaatsen van advertenties. Ook de offertes worden digitaal ingediend. Indien er langlopende afspraken met één leverancier zijn, waarbij met een catalogus wordt gewerkt, wordt de catalogus op internet geplaatst en gaan de bestellingen via internet. Vanzelfsprekend wordt van de inschrijver verwacht dat wordt voldaan aan alle geldende milieu- en arbowetgeving.

13. Energielabels

Voor de gebouwen zijn de energieprestaties bepaald. Dit getal wordt vertaald naar een energielabelklasse die aangeeft hoe energiezuinig het gebouw is. Het energielabel wordt berekend op basis van de energieprestatie van de bouwkundige eigenschappen en de gebouwgebonden installaties. De berekening houdt rekening met het gemiddelde Nederlandse klimaat, een gemiddelde bezettingsgraad en gemiddeld gebruikersgedrag.

De energielabelklasse wordt uitgedrukt in de energie-index (EI).

Het gebouw kan een energielabelklasse in de schaal G tot en met A krijgen, waarbij A zeer goed is en G slecht.

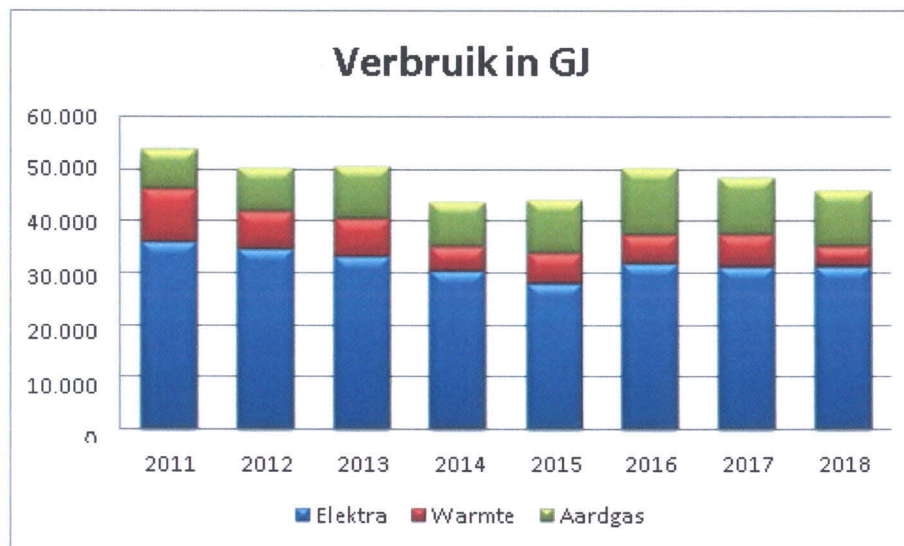
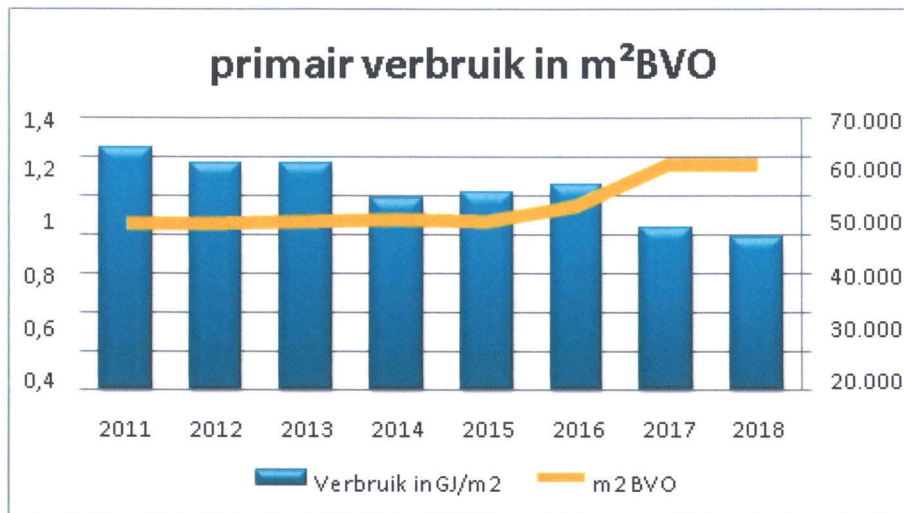
Er zijn energielabels voor alle panden afgegeven. Hieronder zie je per gebouw het label.

Jodenbreestraat 3:	A
Markenplein 1:	A
Oosterdokskade 151:	A
Overhoeksplein:	C
Hortusplantsoen 2:	D
Waterlooplein 213:	G
Agamemnonstraat 44:	G

De labels op Waterlooplein 213, Hortusplantsoen 2 en Agamemnonstraat 44 zijn niet voldoende, maar zullen gezien het feit dat het respectievelijk rijks- en gemeentelijke monumenten zijn hoogstwaarschijnlijk niet verder opgewaardeerd kunnen worden. Bouwkundige wijzigingen aan rijks- en gemeentelijke monumenten mogen slechts in uitzonderlijke gevallen worden doorgevoerd.

14. Verbruiksgegevens AHK

Het totale primaire energieverbruik per m² is dit jaar gedaald t.o.v. voorgaande jaren. Hoewel het primaire verbruik van gas licht en van warmte sterk is gedaald, is elektra juist gestegen. Dit is te danken aan de extreem warme zomer, waardoor er minder verwarmd, maar wel meer gekoeld diende te worden. Zie hieronder in tabelvorm de verbruiksgegevens per m² bruto vloeroppervlak (BVO) en het verbruik in GJ.

Voor de gegevens van het energieverbruik en afval van de AHK in 2018 zie ook bijlage 1.

